

2. 4. 10

කණ්ඩකත්පල සුත්‍රය

එම් මේ සුත්‍රයෙහි එකා සමයෙහි හගවා, උප්කායා¹ විහාරන් කැංඩකත්පල මිගදායෙයි. නෙන බේ, පන සමයෙන රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, උප්කායා අනුපාතනෙකු, ශේ,තී කෙනවිදෙව කරණීයෙනා. අට බේ, රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, අකුකුතරු පුරිසා අ,මගනුකාසි: ‘එහි තුව අමෙකු, පුරිසා යෙන හගවා, නෙනුපසඩිකම්, උපසඩිකම් මම වටනෙන හගවනෙ, ප,දේ සිරසා, වන්දුතී. අපා,බ,ධා අපා,තඩිකා. ලුහුවියානා බලු එ,සුවිහාරා පුව්ත්, ‘රුජ, හනෙකු, පසෙනදි කොසලෝ, හගවනෙ, ප,දේ සිරසා, වන්දුතී, අපා,බ,ධා අපා,තඩිකා. ලුහුවියානා බලු එ,සුවිහාරා පුව්ත්තී’ති. එවකුව වදෙනි: ‘අප්‍රේ කිර හනෙකු, රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, පුව්ත්,හත්‍යා භූත්‍යප,තරසේ, හගවන්තා දස්සනාය උපසඩිකම් භගවන්තා අභිවිත්තී’ති. එව් දෙවාතී බේ, සේ, පුරිසේ, රැකුකු පසෙනදිස්ස කොසලස්ස පරිසුත්තා, යෙන හගවා, නෙනුපසඩිකම්. උපසඩිකම් භගවන්තා අභිවිත්තී, එකමන්තා නිසිදි. එකමන්තා නිසිනෙනා, බේ, සේ, පුරිසේ, හගවන්තා එත්දෙවාවී,ව: ‘රුජ, හනෙකු, පසෙනදි කොසලෝ, හගවනෙ, ප,දේ සිරසා, වන්දුතී. අපා,බ,ධා අපා,තඩිකා. ලුහුවියානා බලු එ,සුවිහාරා පුව්ත්: ‘සේ,ම, ව හනෙකු, හඳුනී සකුලා, ව හඳුනී ‘අප්‍රේ කිර හනෙකු, රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, පුව්ත්,හත්‍යා භූත්‍යප,තරසේ, හගවන්තා දස්සනාය උපසඩිකම් භගවන්තා’ති.

අසේයාසුං බේ, සේ,ම, ව හඳුනී සකුලා, ව හඳුනී ‘අප්‍රේ කිර රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, පුව්ත්,හත්‍යා භූත්‍යප,තරසේ, හගවන්තා දස්සනාය උපසඩිකම් භූත්‍යප,තරසේ, හගවන්තා අභිවිත්තී’ති. අට බේ, සේ,ම, ව හඳුනී සකුලා, ව හඳුනී රුජ,නා පසෙනදිං කොසලා. හත්තා,හිඟාරේ උපසඩිකම් එත්දෙවාවී,වි: ‘නෙන හි මහාරුජ, අමහාකමපී වටනෙන හගවනෙ, ප,දේ සිරසා, වන්දුතී. අපා,බ,ධා අපා,තඩිකා. ලුහුවියානා බලු එ,සුවිහාරා පුව්ත්: ‘සේ,ම, ව හනෙකු, හඳුනී සකුලා, ව හඳුනී හගවනෙ, ප,දේ සිරසා, වන්දුනාතී. අපා,බ,ධා අපා,තඩිකා. ලුහුවියානා බලු එ,සුවිහාරා පුව්ත්නාතී’ති.

අට බේ, රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, පුව්ත්,හත්‍යා භූත්‍යප,තරසේ, යෙන හගවා, නෙනුපසඩිකම්. උපසඩිකම්, හගවන්තා අභිවිත්තී, එකමන්තා නිසිදි. එකමන්තා නිසිනෙනා, බේ, රුජ, පසෙනදි කොසලෝ, හගවන්තා එත්දෙවාවී,ව: ‘සේ,ම, ව හනෙකු, හඳුනී සකුලා, ව හඳුනී හගවනෙ, ප,දේ සිරසා, වන්දුනාතී. අපා,බ,ධා අපා,තඩිකා. ලුහුවියානා බලු එ,සුවිහාරා පුව්ත්නාතී’ති. කිමපන මහාරුජ, සේ,ම, ව හඳුනී සකුලා, ව හඳුනී අකුකුදා දිනා තාලුහු’නතී.

1. { උරුණකුදායා – මජ්සිං.
 උදකුදායා – සිංහ.
 උදකුදායා – PTS.

2. 4. 10

කණ්ඩකත්තල පුවුය

මා විසින් මෙසේ අසන ලද; එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපුකා රටු කණ්ඩකත්තල නම් මූවලැවිහි වැඩ වසනාසේක. එසමයෙහි පසේනාදී කොසොල් රජ කිසි කටයුත්තෙකින් උපුකාවට පැමිණියේ වෙයි. එසද පසේනාදී කොසොල් රජ එක්තරා පුරුෂයකු ඇමැති: එම්බල පුරුෂය, තෝ එව. බුදුන් කරා එලැඹිව, එලැඹි මාගේ වචනයෙන් බුදුන්ගේ පාසහල හිසින් වඳු. “වහන්ස, පසේනාදී කොසොල් රජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසහල හිසින් වදියි. අල්පාබාධ බව නිදුක් බව සිරුරෙහි සැහැල්ල බව කායබලය පහසුවිහරණ පුළුවුසි” යයි අල්පාබාධත්වය නිදුක් බව ගරිරයෙහි සැහැල්ල බව කායබලය පහසුවිහරණ පුළුවුස. මෙසේත් කියව: “වහන්ස, අද පසේනාදී කොසොල්රජ පසුබතැ. වැළදු පෙරවරුබත් ඇතියේ බුදුන් දක්නා සඳහා එලැඹි” යයි. ‘දෙවයිනි, එසේ යැ’යි ඒ පුරුෂයා පසේනාදී කොසොල් රජහට පිළිවෙන් දි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එලැඹියේ. එලැඹි බුදුන් වැද එකත්පස වැහින. එකත්පස වැ බුන් ඒ පුරුෂයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සැල කෙලේ. වහන්ස, පසේනාදී කොසොල්රජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසහල හිසින් වදියි. අල්පාබාධ බව නිදුක් බව සිරුරෙහි සැහැල්ල බව කායබලය පහසුවිහරණ පුළුවුසි. මෙසේත් කියයි: “වහන්ස, පසේනාදී කොසොල්රජ අද වැළදු පෙරවරුබත් ඇති වැ පසුබත්හි බුදුන් දක්නා සඳහා එලැඹි” යයි.

සොමා බුජුන ද සකුලා බුජුන ද “පසේනාදී කොසොල් රජ අද වැළදු පෙරවරුබත් ඇති වැ පසුබත්හි බුදුන් දක්නා සඳහා එලැඹිනි” ඇසුඡු. එසද සොමා බුජුන ද සකුලා බුජුන ද බත් වඩා තන්හි දි පසේනාදී කොසොල් රජ කරා එලැඹි තෙල කිහු: “මහරජ එසේ හෙයින් අප ගේ වචනයෙනුද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ පාසහල හිසින් වදිනු මැනැව, අල්පාබාධ නිරාතඩික සැහැල්ල පැවැතුම් කායබල පහසුවිහරණ පිළිවුසිනු මැනැව: “සොමා බුජුන ද සකුලා බුජුන ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසහුලුවන් හිසින් වදිනි, අල්පාබාධ නිරාතඩික සැහැල්ල පැවැතුම් කායබල පහසුවිහරණ පුළුවුසින්” යයි..

ඉක්කිනි පසේනාදී කොසොල්රජ වැළදු පෙරවරුබත් ඇති වැ පසුබත්හි භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ කරා එලැංගියේ. එලැං හාගාවතුන් වහන්සේ සකසා වැද එකත්පස් වැ හින. එකත්පස් වැ ඩුන් පසේනැදි කොසොල් රජ හාගාවතුන් වහන්සේට තෙල සැල කෙලේ: “වහන්ස, සෞමා බුඩුන ද සකුලා බුඩුන ද හාගාවතුන් වහන්සේ ගේ පාදයන් හිසින් වදිති. නිරාබාධ නිරාතඩික සැහැල්පූ පැවැතුම කායබල පහසුවිහරණ පුළුවුසින්. කිමෙක මහරජ සෞමා බුඩුන ද සකුලා බුඩුන ද අන්යුත්‍යකු තො ලද්දු දු? දි.

563

564

මජ්‍යම ප. - ගෝච්චා [2.4.10 කණ්ඩකත්පල පුවුය]

අශේෂ්‍යාදු බේ, හනෙනා, සේ,ම, ව හඳිනී සකුලා, ව හඳිනී. ‘අජ්‍ය කිර රජ, පසේනැදි කොසොල් පවිත්‍රතාත්‍යාචාරය සාමාන්‍ය හාගාවතුන් දස්සන්ය, ය උපසංඝිකම්සියනී’නි. අඟ බේ, හනෙනා, සේ,ම, ව හඳිනී සකුලා, ව හඳිනී මං හන්තා, හිසා, රේ උපසංඝිකම්ත්‍ය, එත්දවෙ, විං: තෙන හි මහාරජ, අමහා, කම්පි වචනෙන හගවතෙකු, පාදේ සිරස, වජුඩී, අප්පාබාධා අප්පාත්‍යාචාරය උප්පාත්‍යාචාරය බලු එළුවිහාරා පුවිත්, සේ,ම, ව හනෙනා, හඳිනී සකුලා, ව හඳිනී හගවතෙකු, පාදේ සිරස, වජුඩීනි, අප්පාබාධා අප්පාත්‍යාචාරය උප්පාත්‍යාචාරය බලු එළුවිහාරා පුවිත්නී’නි.

සු බිනියේ, ගොනු මහාරජ, සේ,ම, ව හඳිනී සකුලා, ව හඳිනීනි.

අඟ බේ, රජ, පසේනැදි කොසොල්, හගවතුන් එත්දවෙ, ව: ‘සුන් මෙන් හනෙනා, සම්තේණා ගොනමේ, එවම්, හිවම්, හ: ‘නාත්‍ය සේ, සම්තේණා ව, බු, හම්තේණා ව, යො, සබඩුකුදු; සබඩදස්සා, එ අපරිසේසා. කුදුණදස්සන් පරිජ්‍ය, නිස්සනී, නෙනා. යානා. විජ්‍යනී’නි. යො තෙන හනෙනා එවම්හාංසු: ‘සම්තේණා ගොනමේ, එවම්, හිවම්, හ: නාත්‍ය සේ, සම්තේණා ව, බු, හම්තේණා ව, යො, සබඩුකුදු; සබඩදස්සා, එ අපරිසේසා. කුදුණදස්සන් පරිජ්‍ය, නිස්සනී. නෙනා. යානා. විජ්‍යනීනි. කවති තෙන හනෙනා, හගවතෙකු, වූනතවැදිනො, න ව හගවතුන්. අභුතෙන අඛභාවිකඩිනානි. බම්ස්‍ය වූනුවම්. බ්‍යාකරුතෙනානි, න ව කො, ව සහඩම්කො, වංදුනුවංදේ, ගරයා යානා. අඡවජ්‍යනී’නි.

යො තෙන මහාරජ, එවම්, හොනමේ, එවම්, හිවම්, හ: නාත්‍ය සේ, සම්තේණා ව, බු, හම්තේණා ව, යො, සබඩුකුදු සබඩදස්සා, එ අපරිසේසා. කුදුණදස්සන් පරිජ්‍ය, නිස්සනී. නෙනා. යානා. විජ්‍යනී. න මේ තෙ වූනත වංදිනො, අඛභාවිකඩිනානි ව පන ම. තෙ අස්ථා, අභුතෙනා’නි.

අඟ බේ, රජ, පසේනැදි කොසොල් විඩ්‍යාභ්‍ය¹ සේනාපතිනි. ආ, මනෙනාසි: ‘කො, නු බොජ්‍ය² සේනාපති, ඉම් කාලාවන්පූ³ රජනෙකුපූරේ අභුදාහාසිනී? ‘සක්දයේ, මහාරජ, බු, හම්තේණා ආකාසගොනෙනා’නි.

අඟ බේ, රජ, පසේනැදි කොසොල්, අකුදුතරා පුරිසා ආ, මනෙනාසි, ‘එහි නිං අමෙනා, පුරිසා, මම වචනෙන සක්දය බුහුමත් ආකාසගොනෙනා. ආ, මනෙනාසි. රජ, නිං⁴ හනෙනා, පසේනැදි කොසොල්, ආ, මනෙනාති’නි. එවම දෙවිත්, බේ, සේ, පුරිසා, රක්දකු පසේනැදිස්ස කොසොල්ස්ස පරිස්සුනා, යො සක්දය බුහුමත් ආකාසගොනෙනා, තෙනු පසංඝිකම්, උපසංඝිකම්ත්‍යාචාරය සක්දය බුහුමත් ආකාසගොනෙනා. එත්දවෙ, ව: ‘රජ, නිං හනෙනා, පසේනැදි කොසොල්, ආ, මනෙනාති’නි.

අද බො, රජ, පසෙනයදී කොසලෝ, හගවන්නාං එතදෙවාව : සිය, තු බො, හනෙනා, හගවතා, අකුදුදේදෙව කිසුන් සහිත වාච, හාසිනා, තකුව ජනෙ, අකුදුදාරා, විපවත්ගැවෙන්යා, නි?“.

අහිජ්‍යාමි මහාරජ වාච හාසිනානි?

1. විවුහා – මජසා.	3. කථාවඡු – සිමු.
2. කො, තු බො – මජසා, සියා, PTS.	4 රජ, නො – PTS.
5. සහිත හාසිනා – මජසා, සියා, PTS.	
6. පවත්ගැවෙන්යා – මජසා, සියා, PTS.	
7. අහිජ්‍යාමි මහාරජ වාච හාසිනානි. මජසා, සියා, PTS, උගනා.	

මධ්‍යම ප. – රජවහිය [2.4.10 කණ්ඩකත්පල පුවුය]

565

වහන්ස, සොමා බුහුන ද සකුලා බුහුන ද “අද පසේනයදී කොසොල් රජ වැළැඳු පෙරවරු බත් ඇති වැ පසුබත්හි බුදුන් දක්නට එලැකිල” යි අසුහ. එසේ වහන්ස, සොමා බුහුන ද සකුලා බුහුන ද බත්වඩන තැන්හි මා කරා එලැකි තෙල කිහු : එසේ වී නම මහරජ, “වහන්ස, සොමා බුහුන ද සකුලා බුහුන ද හාගාවතුන් වහන්සේ ගේ පාසහුල් හිසින් වදිති, නිරාබාධ නිරාතඩික සැහැල්ල පැවැත්ම් කායබල පහසුවිහරණ පුත්වුස්ති” යි අපගේ ද බසින් හාගාවතුන්ගේ පාසහුල් වදුව, අල්පාබාධ අල්පාතඩික ලුප්ස්ථාන කායබල එාසුවිහරණ පුත්වුස්ව” යි කිහු.

මහරජ, සොමා බුහුන ද සකුලා බුහුන ද පුවපත් වෙත්ව” යි.

ඉක්ඩිනි පසේනයදී කොසොල් රජ හාගාවතුන් වහන්සේට තෙල බස් සැලකෙලේ : “වහන්ස, මා විසින් තෙල අසන ලද, යුමණ ගොතම මෙසේ කියයි : ‘යමෙක් සියල්ල දන්නේ සියල්ල දක්නේ නිරවගෙෂ දූනාදුනාය පිළින කරන්නේ නම් එ බඳු මහජෙක් හෝ බමුජෙක් හෝ නැත. තෙල කරුණ විද්‍යාමාන නො වේ’” යයි. වහන්සේ, යම කෙනෙක් මෙසේ කිහු නම් : “මහණ ගොයුම් මෙසේ කියයි : ‘යමෙක් සියල්ල දන්නේ සියල්ල දක්නේ නිරවගෙෂ දූනාදුනාය පිළින කරන්නේ නම් එබඳ යුමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ නැත. තෙල කරුණ විද්‍යාමාන නො වේ’” යයි කිහු නම්, කිම වහන්ස, ඔහු හාගාවතුන් විසින් කිහු දායක් කියන්නාහු ද, හාගාවත්නට අභ්‍යන්තරෙන් නො ද අභිජාවා කියන් ද, විද්‍යා කාරණයට අනුකාරණයක් පවසන් ද, කිසි සකාරණ වාදනු-වාදයෙක් නො ද ගැරහියුතු තැනට ඒ දු? යි.

මහරජ, යම් කෙනෙක් මෙසේ කිහු ද : “මහණ ගොයුම් මෙසේ කියයි : ‘යමෙක් සියල්ල දන්නේ සියල්ල දක්නේ නිරවගෙෂ දූනාදුනාය පිළින කරන්නේ නම් එබඳ මහජෙක් හෝ බමුජෙක් හෝ නැත, තෙල කරුණ විද්‍යාමාන නො වේ’” යයි කිහු නම් ඔහු මට උක්තවාදී නො වෙති, වැළින් ඔහු මට අසත්‍යයෙන් අභ්‍යන්තරෙන් අභිජාවා කියනි” යි.

එසද පසේනයදී කොසොල් රජ විඩුඩිහ සේන්පතිහු ඇමැති : “සේන්පතිය, අද කවරෙක් නම් මේ කථාවස්තුව රාජාන්ත්සාපුරයෙහි පහල කොට බිංඩී ද? මහරජ, ආකාශගොතු ප්‍රසාදවාස්තු මි

එසේ පසේනයි කොසොල් රජ අනුතර පුරුෂයකු ඇමැති : එමඟා පුරුෂය, තෝ ඒ, මා බසින් අහස්ගොනු සඳුරය බමුණු කැදව. වහන්ස, “පසේනයි කොසොල් රජ මූල කැදවති”යි. ‘දෙවයෙනි එසේ යැ’යි ඒ පුරුෂයා පසේනයි කොසොල් රජට පිළිවඳන් දී අහස්ගොනු සඳුරය බමුණු කර එලැඹියේ, එලැඹි අහස්ගොනු සඳුරය බමුණුව තෙල කි : “වහන්ස, පසේනයි කොසොල් රජ මූල කැදවති”යි.

ඉක්ති පසේනදී කොසොල් රජ හාගාවතුන් වහන්සේට තෙල සැලකෙලේ යැවහන්ස්, හාගාවතුන් වහන්සේ විසින් අන් කිසි දුයක් මැ සඳහා වදුල බසෙක් ඇදේද, ජනයා එ බස අන් සැවියෙකින් වරදවා ගන්නේ යැයි.

ମହରତ, ଲେଖକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଥିଲା.

566 மத்தீர் ப. - ராஜவிடங்கள் [2.4.10 கு வான்கூட்டுறை சுதந்.]

යලා, කිරීම්පක හනෙක,හගව, අනිජ්‍යතාව ව,ව්. හැසිතාත්?¹

එම. බෙ, අහා මහාරජ, අහිජානුම් වැව. හාසේත්¹ ‘නයි සේ, සමගෙනු වා බුහුමගෙනු වා, ගෙ, සකිදේව සබඩ. සුද්ධීත්, සබඩ. දකුවීත්, නොත්. යුතු. විරුද්ධී’ත්.

හෙතුරුපා හැනෙකා, හාගවා ආහ සහෙතුරුපා හැනෙනා හාගවා ආහ : ‘නස්සී සේ, සමණේ, වා බුජමණේ, වා, යෙ, සකිදෙව සබඳ සූයෝති, සබඳ දකුණිනි, නෙතු යානා විජ්‍යතිනි.. වත්තාගෙ මේ හැනෙකා, වත්තාගෙ බත්තිය, බුජමණේ, වෙස්සා, සුදා.. ඉමෙසා තු බෙ, හැනෙකා, වත්තානා වත්තාගෙ, නා සිය, විසේසේ, සිය, නා නාකාරණ’නති?

වත්තාගේ 'මෙ මහාරජ, වත්තා, බනතිය, බුහුමත් වෙස්ස, සුදු, ඉමෙස් බේ, මහාරජ, වත්තා' වත්තාන්හා දේ වත්තා, අකුමක්ඩා යනති, බනතිය, වත්තා බුහුමත් වෙ. යදිදී අනිවාදනපත්වැසි, නාඛ්‍යලිකම්ස, මීට- කුම්මන්ත්වා?

නාහු හනෙනු, හගවිනතාව දිවයිවම්කාව පුව්තුම්, සූමපරයිකාව හනෙනු, හගවිනතාව පුව්තුම්. වනතායාදා මේ හනෙනු, වණතාව බිජනීය, බුහුමත්, ඩේසය, සුදුදු. ඉමෙසිය තු බො හනෙනු, වතුනතාව වණතාව නායිය, විසෝදේ, සියා නාත්‍යකාරණනාත්.

පක්‍රීමාත්‍යා මහාරජ, පබෑතියඩිතාත්‍යා. කනුමාත්‍යා පක්‍රීත්? ඉඩ මහාරජ, හිකුවූ සදෙක්, හොත්, සදාහන් තථාගතස්ස බෛධිං : ‘ඉත්තිපි සේ, හගවා, අරහං සම්මැතුවූදෙක්, විජ්‍යචරණසම්පූර්ණෙකා, සුගතෙකා ලොකුවිදි අත්තතාරෝ පුරිසදම්පසරටි සහ්යා, දෙවමත්තුස්සාන්. බුලෙක්, හගවා’ත්. අප්පාබාධි, හොත් අප්පාත්තාධිකෙකා සම්වේපකිත්තා, ගහුණ්තා, සමන්තාගතෙකා, නාත්තිසින්තාය නාවුවුණුතාය මජ්‍යීමාය පබෑතාකිමාය අසෙක්, හොත් අම්මායාලී යථාභුත්. අත්තාන්තාන්. අ, එකාත්තා, සහ්යාරි ව්, වික්‍රීදි ව්, සබාගමව්, රීස්. ආරක්ෂිතිරියෙ, විහරත් අක්‍රිසලාන්. ධම්මාන්.

පහානාය කුසලානා යමානා උපයාරුදාය රාජා, දැඟත පටකකාගේ, අනීක්විතකුවූ රුසලෙසු බිමෙමසු. පසුදුව්, හේති උදයන්ගේ, මිනිය, පසුදුය සමන්නාගතේ, අරිය, ය නිබෙඩිකා, ය සම්දුකුඩාක්‍රියා මිනිය, ඉම්, ති බේ, මහාරජ, පසුව පධානියඩිකා, ති. වත්තා, රෙමේ මහාරජ, වත්තා, බත්තා, බ්‍රාහමණ, වෙස්සා, සුදුදා. නෙ වස්සු ඉමෙහි පසුවහි පධානියඩිකා, පධානියඩිකා සමන්නාගතා, ත්‍රෑ නෙස් හෙනෙනා, සිය, විසේසේ, සිය, තානාකාරණනාහි?

වත්තා, රෙ මේ හෙනෙනා වත්තා, බත්තා, බ්‍රාහමණ, වෙස්සා, සුදුදා, නෙ වස්සු ඉමෙහි පසුවහි පධානියඩිකා සමන්නාගතා, එහි පන නෙස් හෙනෙනා, සිය, විසේසේ, සිය, තානාකාරණනාහි?

1. වව, හාසිකා, - සීමු.
2. {සාම්ප්‍රදායිකමම, නීති - මූල්‍ය.
3. {සාම්ප්‍රදායිකමමනාහි - ස්‍යා, PTS.
3. එහි පන නෙස් - මූල්‍ය.

මධ්‍යම ප. - ගෝචිය [2.4.10 කණ්ඩකත්පල සූචි]

567

වහන්ස, බසක් බණන හාගාවතුන් වහන්සේ කෙබඳ බසක් සිහි කරන සේක් ද?

මහරජ, බසක් බණන මම මෙසේ දනිමි : “යමෙක් එක් වර මැ හැම දන්නේ නම හැම දක්නේ නම එබඳ මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ නැත, තෙල කරුණ විද්‍යමාන නො වේ”යයි.

වහන්ස, හාගාවතුන් වහන්සේ හෙතුස්වහාවය වදරති, වහන්ස හාගාවතුන් වහන්සේ සකාරණ ස්වහාවය වදරති. එක් වර මැ හැම දන්නා හැම දක්නා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ නැත, තෙල කරුණ විද්‍යමාන නො වෙතියි. වහන්ස, මේ සතර වරණ කෙනෙක් ඇත : ක්ෂේත්‍රියයෝ යැ බ්‍රාහමණයෝ ය. වෙශ්‍යයෝ යැ, ගුදයෝ යි. වහන්ස, මේ සතර ව්‍යෝයන් ගේ විශේෂයෙක් ඇත නානාත්වයෙක් ඇත?

මහරජ, මේ ව්‍යෝයෝ සතර දෙනෙකි : ක්ෂේත්‍රියයෝ යැ බ්‍රාහමණයෝ යැ වෙශ්‍යයෝ යැ ගුදයෝ යි. මහරජ, මේ සතර ව්‍යෝයන් අතුරින් ව්‍යෝයෝ දෙදෙනෙක් අග්‍රයහියි කියනු ලැබෙනි. ක්ෂේත්‍රියයන් හා බ්‍රාහමණයෝ යි. කෙසේ යැ යන් : අභිවාදන උත්ථාන අක්ෂ්‍රලිකම් සාම්ප්‍රදායිකම්යන්ගේ ව්‍යයෙනි.

වහන්ස, මම හාගාවත්තු අතින් පේහලෝකික වෙනස නො පුළුවුයි. වහන්ස, මම හගවත්තු අතින් පාරලෝකික නනස පුළුවුයි. වහන්ස, මේ ව්‍යෝයෝ සතර දෙනෙකි : ක්ෂේත්‍රියයෝ යැ බ්‍රාහමණයෝ යැ, වෙශ්‍යයෝ යැ ගුදයෝ යි. වහන්ස, මේ සතර වරණයන්ගේ විශේෂයෙක් ඇදේද, නානාකරණයෙක් ඇදේද?

මහරජ, මේ පුදන්වීයුසීයට හිත වූ අඩංගයෝ පස් දෙනෙකි : කවර පස් දෙනෙක යන් :

මහරජ, මේ සස්නොටි මහඟ සැදුහැකි වෙයි, තවාගතයන් වහන්සේගේ සමාක් සම්බාධය භූභායි : “මේ කරුණීනුද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අරභන්හ, සමායක් සම්බුද්ධයහ, විද්‍යාවරණ සම්පන්නයහ, සුගතයහ; ලොකවිත්හ, අනුත්තර පුරුෂාධම්‍යසාරලීහ, දෙව්මිනිස්නේ ගාස්තාහ, සිවසස් දත්ත, හගවත්ත”යි. අල්පාබාධ වැ අල්පාතඩික වැ නාතිඹින, නාත්‍යාල්ංශ, මධ්‍යම, ප්‍රධන්වියායිට නිසි සම වැ පස්නා ප්‍රහැණියන් සමන්වාගත වැ සිවුනේ වෙයි. අභය වෙයි, අමායාවී වෙයි. යථාභුත ආත්මය ගාස්තාවරයා කෙරෙහිදු විඥ සුභ්මවාරින් කෙරෙහි දු හෙළි කරනු වෙයි. අකුගලධීමියන් ගේ ප්‍රහාණය සඳහා කුගලධීමියන්ගේ උපසම්පත් සඳහා බලවත් වැ දෘජ්පරාක්‍රම ඇති වැ කුගල් අභමති නො භාව බුර ඇති වැ රුකුල් වැර ඇති වැ වෙසෙයි. ආයා වූ කෙලෙපුන් බිඳුනා මොනාවට දුක් කිය කරනුවට යන උදුවිය කරා දිවෙන ප්‍රජායන් සමන්වාගත වැ ප්‍රජාවත් වෙයි. මහරජ, මේ පස් පධානියඩියෝ යි. මහරජ, මේ වැනියෝ සතර දෙනෙකි : ස්ක්‍රීයයෝ යැ බාජ්මණයෝ යැ වෙශ්‍යයෝ යැ ගුදුයෝ යි. ඔහු මේ පස් වැදුරුම් ප්‍රධන් වැරට නිත කරුණීන් සමන්වාගත වෙන්ද, එය ඔවුනට දිසිරාතුයෙහි හිතයට පුඩායට වැවෙයි.

වහන්ස, මේ වූයෝ සතර දෙනෙකි : කුත්‍රියයෝ යැ බාහ්මණයෝ යැ වෙටුයයෝ යැ ගුද්ධයෝ යැ පැස්වපුකාර ප්‍රධන් වැරට හිත වූ කරුණීන් සමන්වාගත වෙත්ද, මෙහිදි වහන්ස, උන්ගේ විශේෂයෙක් ඇදේද; නානාකරණයෙක් ඇදේද? දි.

568

මෙයිම ප. - ගුවනී [2.4.10 ක්‍රිංකාභුල සූත්‍රයා.]

එන්න බේ, පන නෙසාහැ මහාරජ, පබුනවෙමතකක්¹ වදුම්. සෙයාපළ, පසුදු² මහාරජ, දේ හඳුනීමෙම, ව, අසුදුමෙම, ව, ගොදුමෙම, ව, සුදනකා, සුවිනිතා, දේ හඳුනීමෙම, ව, අසුදුමෙම, ව, ගොදුමෙම, ව, අදනකා, අවිනිතා, තං කිං මකුදුසි මහාරජ, යෙ කෙ දේ හඳුනීමෙම, ව, අසුදුමෙම, ව, ගොදුමෙම, ව, සුදනකා, සුවිනිතා, අපි තු යෙ දනකා, ව දනකකාරණ ගවේදයා³. දනකා, ව දනකඩුම්. සමපු, ප්‍රශ්නයුනත්?

ಶ. ಹಂತಹು.

යෙ පන නේ ගෝ හස්සිදමම, ව, අස්සිදමම, ව, ගොදමම, ව, අදනතා, අවිනිතා, අපී තු නේ අදනතාව දනතකාරණ හවෙතයුදා. අදනතාව දනතකාභාෂිති. සමූහුණෙයුදා. සේයාපාලි නේ ගෝ හස්සිදමම, ව, අස්සිදමම, ව, ගොදමම, ව, පුදනතා, පුවිනිතා, ති?

නොහිතු හැනෙකා.

එම මෙම බේ, මහාරජ, යෝන් සයේන පත්‍රකිති. අපුරුෂ, බෙන අසයේන අමාය, විනා, ඇ, රඩ්විටිලෝගින පක්ෂීවත්තා, ත්‍රිවත්තා අස්සයේනි, බිවහාරිත්තා, සයේ, මායාලී කුසිනේ, දිප්පලිකුදු ප්‍රාග්ධනීස්ථා'ත් නොත්තා. රූනා විජ්‍යත්තීනි.

ශේනුරුප්පා හැනෙහා, ගෙවල, ආහ. සිංහේනුරුප්පා හැනෙහා හැගවා, ආහ. වනනාරෝ මේ හැනෙහා, වණණා: බෙත්තිය, බ්‍රාහ්මණා, වෙස්සා, පුද්දා, තෙව වෙස්සා ඉමෙකි පක්ෂවානී පධානීයයේකිනී සමන්ත්‍රාගනා, තෙව වෙස්සා

සම්මාපනය නියම පත්‍ර නෙකී. හැනෙකු, සිය, මේසෙසො, සිය, නානාකුරණන්.

එහි බෙ, පන නෙසුහා³ මහාරජ, නාකිද්වී නානාකරණ. වඳුම්, යදිදී. විමුනතිය, විමුනති. සෙයාපාපි මහාරජ, පුරිසේ, සුකඩී. සාකච්ඡා. ආදාය අගින්. අහින්බිනෙනෙයා, තෙපේ, පාතුකරෙයා. අට අපරේ පුරිසේ, සුකඩී. සාලකච්ඡා. ආදාය, අගින්. අහින්බිනෙනෙයා, තෙපේ, පාතුකරෙයා. අට අපරේ පුරිසේ, සුකඩී. අමැකච්ඡා. ආදාය අගින්. අහින්බිනෙනෙයා. තෙපේ, පාතුකරෙයා. අට අපරේ පුරිසේ, සුකඩී. උදුම්බිරකච්ඡා. ආදාය අගින්. අහින්බිනෙනෙයා තෙපේ, පාතුකයෙයා. කි. මකුදුසි මහාරජ, සියා තු බෙ, තෙසි. අගින්න. නානාදාරුනෙ, අහින්බිනුන්න. කිද්වී නානාකරණ, අවවියා ව, අවවි. වණණන ව, වණණ, ආහාය ව, ආහනති?

නො, මහත් හැනෙකු.

එංගලෝ බො, මහාරජ, යා න් තෙපු. විරියා නීප්පරති, තා⁴
පඩුනාහිනිබිතතා⁵ නාහා තත්ත් කිසේම් නාහාකරණ වදුම් යදිදී
විශ්වනතිය, විශ්වනතිනති.

1. { නානකස්ං - සිමු.
වෙමතක් - PTS.
 2. සේයාප්ල්, පිසැප් - මජ්සිං, PTS.
 3. එක්ස් බේ, ගෙස්, තු - මජ්සිං, PTS.
 4. එරියා, නිමෙවිතක් - මජ්සිං.
 5. ප්‍රවිත්, හින්දීබිතක් - සිමු.

මධ්‍යම ප. - රුපවතිය [2.4.10 කාණ්ඩාහිල සුතුය]

569

මහරජ, මෙහිලා උන්ගේ ප්‍රධාන්ති වෙනස් බව කියමි. මහරජ, යම් පරිදි නහතු හස්තීපු දෙදෙනොක් හෝ නහතු අශ්වයෝ දෙදෙනොක් හෝ නහතු ගවයෝ දෙදෙනොක් හෝ සුදුන්ත වැ සුවිනිත වැ ඇද්ද, නහතු හස්තීපු දෙදෙනොක් හෝ නහතු අශ්වයෝ දෙදෙනොක් හෝ නහතු ගවයෝ දෙදෙනොක් හෝ අදන්ත වැ අවිනිත වැ ඇද්ද, මහරජ, ඒ කෙසේ හඳුනි? යම් ඒ නහතු හස්තීපු දෙදෙනොක් හෝ නහතු අශ්වයෝ දෙදෙනොක් හෝ නහතු ගවයෝ දෙදෙනොක් හෝ සුදුන්ත වැ සුවිනිත වැ වැවත් ද, කිම ඔහු දන්ත ව්‍යවාහු මැ දන්තකාරණයට යෙත් ද, දන්ත ව්‍යවාහු මැ දන්තහුම්යට පැමිණත් ද? ඩි.

වහන්සේ, එසේ යු.

යම ඒ නහතු හස්තීපු දෙදෙන හෝ නහතු අය්වයෝ දෙදෙන හෝ නහතු ගවයෝ දෙදෙන හෝ අදන්ක වැ මැ යම් පරිදි මූල ක් සුදන්ත සුවිනිත ඒ නහතු ඇතුන් දෙදෙනා සෙයින් නහතු අපුන් දෙදෙනා සෙයින් නහතු ගවයන් දෙදෙනා සෙයින් අදන්තවුවාපුමැ දන්ත-කාරණයට යෙන් ද? අදන්ක ව්‍යවහාර මැ දුන්තහුම්යට යෙන් ද? යි.

වහන්ස, තෙල නො වේ මි දී.

මහරජ, එ පරිදි මි සැදහාත් ඇල්පාලාධ අයයි, මායා බහුල නො වන, ආරබිධිවියා ඇති.

ප්‍රජායම්පන්න ග්‍රාවකයා විසින් යම් ඒ එලයක් ලැබියපුතු වේ නම් සැදුහැ නැති ආබාධ බහුල වූ ගය වූ මායා බහුලවූ කුසිත වූ දුෂ්පාඡ වූ යේ ඒ එලය එකාන්තයෙන් ලබන්නේ ය යන කරුණ සිදු නො වෙයි.

වහන්ස, හාගාවතුන් වහන්සේ හෙකුසිරුපයක් වදරනි, වහන්ස, හාගාවතුන් වහන්සේ සකාරණසිරුපය වදරනි. වහන්ස, මේ වශයෝ සතර දෙනෙකි : ක්‍රියයෝ යැ මාජ්මණයෝ යැ වෙශයෝ යැ ගුදයෝ යැ දි. ඔහු ද මේ පස් වැදුරුම් ප්‍රධන් වැරට හිත කරුණින් සමන්වාගත වෙන් ද, ඔහු ද සමඟක් ප්‍රධන් වියා ඇත්තාහු වෙන් ද, වහන්සේ, මෙහිලා උත්සේ විශේෂයෙක් ඇද්ද, නානාත්වයෙක් ඇද්ද? දි.

වහන්ස, තෙල නො වේ මැයි.

මහරජ, එපරිදි මැ යම් ඒ තෙදක් වැර අරහයා පැතිර සිටුවන් ද, ඒ ප්‍රධනීන් නිපාණ එහිලා මම කිසි නාංචාත්වයක් නො කියමි. එනාම් විමුක්තියෙන් විමුක්තිය ඇරුම ය.

570 මජ්‍යම් ප. - ගුවනේයා [2.4.10 කිනෙකුහු ලැස්තාවා]

හෙතුරුපා. හනෙකා, හගව්, අභි, සහෙතුරුපා. හනෙකා, හගව්, අභි කිං පන හනෙකා, අභි දෙවානි? කිං පන කිං. මහාරජ? එව්. වදෙසී: කිං පන හනෙකා, අභි දෙවානි? යදි ව, තේ හනෙකා, දෙව්, අභිනායාරෝ ඉහැනකිං, යදි ව, අනාගනකාරෝ ඉහැනකනානි. යෙ තේ මහාරජ? දෙවා, සබ්ඩපර්කී, තේ දෙව්, අභිනායාරෝ ඉහැනකිං. යෙ තේ දෙව්, අබ්ඩපර්කී, තේ දෙව්, අනාගනකාරෝ ඉහැනකනානි.

එම් වූතෙකු විඩුවිනේ,¹ සේනා,පති හැගවනතා. එකදුටෙ,ව: ‘යෙ නො හනෙන දෙවි, සාලිජාපර්ඩි, අ,ගනතා,රෝ ඉස්සනතා, තෙ දෙවි, යෙ නො දෙවි, අලිජාපර්ඩි, අනාගනතා,රෝ ඉස්සනතා. තෙ දෙවිටෙ තමුහා, යානා, ව,වෛසුනත්තී ව, පබඳ,පේසුනත්තී ව,’නි.

අං බේ, අයස්මතෙකු, අනහදුස්ස එනිදහොති: ‘අයා බේ, විඩුවිනෝ, සෙනුපත්‍ර රක්ෂකු පසෙනදිස්ස කොසලුස්ස ප්‍රතෙකු. අහා හැවතෙකු, ප්‍රතෙකු. අයා බේ, කුලේ, යා ප්‍රතෙකු, ප්‍රතෙකනු මනෙකයා’ නි.

අප මයා ආයෝග ආයෝගය පූජාය යෙනුවාපත්‍රය ආයෝගයයා ඇයහා සෙනාපති, ත්‍රෑ යෙවෙන් පරිපූර්ණසාමී. යථා, නො බලේයා ත්‍රෑ යෙවෙන් පරිපූර්ණසාමී. ත්‍රෑ ක්‍රි. මක්කුදුසි සෙනාපති, යාචනා, රසෙකුදු පසෙනාදිස්‍ය කොස්ලුස්‍ය විජේත්‍රා, යන් ව රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, ඉස්සරිය, ඩිප්ලට්‍රා රුජ්‍රා කාරෙති. පහෙළු ත්‍රෑ යන් රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, සමණ්‍ර ව, බුහුමණ්‍ර ව, පූජාදුවනුවනු ව, අපූජාදුවනුවනු ව, බුහුමණ්‍ර ව, අපූජාදුවනුවනු ව, අඛණ්ඩවරියවනුවනු ව, තහමා, යාචනා, වැවෙනු ව, පබඩාජේත්‍රා ව, තහමා, යාචනා, වැවෙනු ව, පබඩාජේත්‍රා ව, තහමා?

යාචනා, නො, රසෙකුදු පසෙනාදිස්‍ය කොස්ලුස්‍ය විජේත්‍රා යන් ව රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, ඉස්සරිය, ඩිප්පට්‍රා රුජ්‍රා කාරෙති. පහෙළු ත්‍රෑ යන් රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, සමණ්‍ර ව, බුහුමණ්‍ර ව, පූජාදුවනුවනු ව, අපූජාදුවනුවනු ව, බුහුමණ්‍ර ව, අපූජාදුවනුවනු ව, තහමා, යාචනා, වැවෙනු ව, පබඩාජේත්‍රා ව, තහමා?

ත්‍රෑ ක්‍රි. මක්කුදුසි සෙනාපති, යාචනා, රසෙකුදු පසෙනාදිස්‍ය කොස්ලුස්‍ය අවිජේත්‍රා. යන් ව රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, ඉස්සරිය, ඩිප්පට්‍රා රුජ්‍රා ත්‍රෑ කාරෙති. පහෙළු ත්‍රෑ යන් රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, සමණ්‍ර ව, බුහුමණ්‍ර ව, පූජාදුවනුවනු ව, අපූජාදුවනුවනු ව, බුහුමණ්‍ර ව, අඛණ්ඩවරියවනුවනු ව, තහමා, යාචනා, වැවෙනු ව, පබඩාජේත්‍රා ව, තහමා?

යාචනා, නො, රසෙකුදු පසෙනාදිස්‍ය කොස්ලුස්‍ය අවිජේත්‍රා, යන් ව රුජ, පසෙනාදිස්‍ය කොස්ලු, ඉස්සරිය, ඩිප්පට්‍රා රුජ්‍රා ත්‍රෑ කාරෙති. ත්‍රෑ යන් පහෙළු ත්‍රෑ යන් රුජ, පසෙනාදි කොස්ලු, සමණ්‍ර ව, බුහුමණ්‍ර ව, පූජාදුවනුවනු ව, අපූජාදුවනුවනු ව, බුහුමණ්‍ර ව, අඛණ්ඩවරියවනුවනු ව, තහමා, යාචනා, වැවෙනු ව, පබඩාජේත්‍රා ව, තහමා?

ත්‍රෑ ක්‍රි. මක්කුදුසි සෙනාපති, පූජා නො දෙවා, ත්‍රෑචනියාති?

එව් නො, පූජා මේ දෙවා, ත්‍රෑචනියා, ඉඩ්ප නො, රසෙකුදු පසෙනාදිත්‍රා, කොස්ලුන් පූජා දෙවා, ත්‍රෑචනියාති.

1. විවුහෙෂණ - මූල්‍ය.

මධ්‍යම ප. - රුජවිය [2.4.10 කණ්ඩකත්පළ පූජාය]

571

වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෙතුස්ථිරුපය වදරති. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සහෙතුක ස්ථිරුපය වදරති. වහන්ස, කිම දෙවියේ ඇද්ද, මහරජ, “වහන්ස, කිම දෙවියේ ඇද්දයි කුමට තෝ මෙසේ කියෙහි? වහන්ස, ඒ දෙවියේ මේ මිනිසන් බවට ඉදින් එනපුළු හෝ වෙන් ද, ඉදින් මිනිසන් බවට නො එනපුළු හෝ වෙන් ද”යි. මහරජ, යම දෙවි කෙනෙක් තුපුළුන් වෙතයික දුක් ඇත්තාපු ද, ඒ දෙවියේ මිනිසන් බවට (උපපත්ති වශයෙන්) එන පුළු වෙන්. යම දෙවි කෙනෙක් පුළුන් වෙතයික දුක් ඇත්තාපු ද, ඒ දෙවියේ මිනිසන් බවට (උපපත්ති වශයෙන්) නො එන පුළු වෙන්.

මෙසේ වදුල කළ විඩුවිය සෙනාපති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කි : “වහන්ස, දුක්සහයි මිනිසන් බවට එනපුළු යම දෙවි කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ දෙවියේ ද, නිදුක් වූ මිනිසන් බවට නො එනපුළු යම දෙවි කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ දෙවියේ දයි ඒ ද වදුරුම දෙවියන් ඒ දෙවිසානායන් වුවත කරවන්නාපු වෙන් ද තෙරවන්නාපු හෝ වෙන් ද?යි.

ඉක්විනි ආයුත්මත් අනාද තෙරණුවනාට තෙල සිත් වි : “මේ විඩුවහ සෙන්පති පසේනාදී කොසොල් රපුගේ පුත් යැ, මම හායුවතුන් වහන්සේගේ පුත්මි. පුතෙක් පුතකු හා මත්ත්‍රණ කරන්නේ යැ යන යමෙක් ඇද්ද, මේ එයට කාලය යනු යි.

ඉක්තින් ආයුණුමන් අනද තෙරුවේ විඩුධිහ සෙන්පතිනි ඇමැනුහ : සෙන්පතිය, එකරුණුන් මෙහි දී තා මැ පුරුවුසුම්. යම් පරිදි තට රුස්නේ නම් එපරිදි එය පවසව. සෙන්පතිය ඒ කෙසේ හඳුනි? පසේනාදී කොසොල් රජු ගේ විෂේෂය යම් තාක් වේ ද, පසේනාදී කොසොල් රජ යම් විෂේෂයෙක ඉපරු බව භා ආධිපත්‍යය ඇති රාජ්‍යය කෙරේ ද ඒ විෂේෂයෙහි දී පසේනාදී කොසොල් රජ පූරුෂවන් හෝ අපූරුෂවන් හෝ බුජ්මලවයීවන් හෝ අඩුජ්මලවයීවන් හෝ මහජකු හෝ බමුජකු හෝ ව්‍යුත කරවන්නට නාවන්නට හෝ හැකි වේ ද?

හවත්නි, පසේනයි කොසොල් රජපු ගේ විෂිතය යම් තාක් වේ ද පසේනයි කොසොල් රජ යම් විෂිතයෙක ඉසුරු බව භා අධිපති බව ඇති රාජ්‍යය කෙරේ ද, පසේනයි කොසොල් රජ ඒ විෂිතයෙහි දී පූජාවත් හෝ අපූජාවත් හෝ බ්‍රහ්මවයුත් හෝ ආච්‍රමවයුත් හෝ මහජකු හෝ බමුජකු හෝ එතැනින් ව්‍යුත කරවන්නට හෝ නාවන්නට හෝ හැකි වෙයි.

යෙන්පතිය, ඒ කෙසේ හඳුනි? පසේනදී කොසොල් රජපුගේ විජිත නො වූ රට යම් තාක් ඇදේ, පසේනදී කොසොල් රජ තමනට අවශ්‍ය වූ යම් රටෙක ඉසුරු බව හා අධිපති බව ඇති රාජ්‍යය නො කෙරේ ද, පසේනදී කොසොල් රජ එහි දිපුණුවත් හෝ අපුණුවත් හෝ බුජ්මලවයීවත් හෝ අමුජ්මලවයීවත් හෝ මහණකු හෝ බමුණකු හෝ එතැනින් ව්‍යුත කරවන්නට හෝ නාවන්නට හෝ හැකි වේ ද? දි.

හවත්නි, පසේනාදී කොසොල් රජු ගේ විජිත නො වූ රට යම් තාක් ඇදේද, පසේනාදී කොසොල් රජ විෂය නො වූ යම් රටෙක අපුරු බව හා අධිපති බව ඇති රාජු ය නො කෙරේ ද, එහි දී පසේනාදී කොසොල් රජ පුද්ගලික හෝ අපුද්ගලික හෝ මූහුමලයීවත් හෝ අමුහුමලයීවත් හෝ මහුණකු හෝ බමුණකු හෝ ඒ ගුමණාදී හාවයෙන් ව්‍යුත කරවන්නට හෝ නැවත්නට හෝ නො භැඳි යැයි.

සෙන්පතිය, ඒ කෙසේ හඳුනි? තා විසින් තවිතිසා වැඩි දෙවියෝ අසන ලදුණු ද?

හවත්නි, එසේ යැ. ම, විසින් තවත්තියා වැඩ දෙවියෝ අයන ලදහ. මෙහි දී හවත් පසේනාදී කොසොල් රජ විසිනුදු තවත්තියා වැඩ දෙවියෝ අයනලදහ'යි.

න්. කි. මකුදුසි සෙනාපති, පහේති රුජ, පසෙනදී කොසලෝ, දෙවේ කාචනිසේ තමනා යානා, වැවෙනුව ව, පබෑ, ජේතුව වති?

දුස්සන, යපි හෝ, රජ, පසෙනදී කොසලො, දේවට තාචත්‍යාස නෑපෙහෙති. කුතෙ, පන තමහ, යානා, වැවෙස්සනි ව්‍ය, පබඩ, ජේස්සනි ව්‍ය, 'ති'

එශ්ච පෙනී යුතු වේ. මෙහි නො දෙවා, සුබ්‍යාප්‍රජී, ආගනක්‍රියෝග ඉතුළු තුළු නැතුවේ. නො දෙවා, සුබ්‍යාප්‍රජී, ආගනක්‍රියෝග ඉතුළු තුළු නැතුවේ.

අය අදාළ දායාචාර්ය යාමාගාරාය, සුජාය ප්‍රඟ යාමා යාමා
වාවෙස්සන්නී වී, ප්‍රබ්‍රහ්මස්සන්නී වා'නී.

අම බේ, රජ, පසෙනදි කොසිලෝ හගවන්නකා එකද්වෙවාව: 'කො
නාමො අය හැනෙකා හැකැබුනී?

අභන්දු නාම මහාරජානී.

අභන්දු වන හේ, අභන්දුරුපේ, වන හේ. තහනුරුපා හැනෙකා
අභයසමා, අභන්දු අභ. සහෙනුරුපා හැනෙකා, අභයසමා, අභන්දු අභ.

කි. පන හැනෙකා, අභ්‍ය බුහමානී?

කි. පන කි. මහාරජ එවා වදෙසි: කි. පන හැනෙකා, අභ්‍ය බුහමානී?

යදි වී, සේ, හැනෙකා, බුහමා, අභයනාතා, ඉඩ්තතා. යදි වී, අභයනාතා,
ඉඩ්තතාන්නී.

යෙ, සේ, මහාරජ බුහමා, සඛ්‍යාපනේකී, සේ, බුහමා, අභයනාතා,
ඉඩ්තතා, යෙ, සේ, බුහමා, අභයාපනේකී, සේ, බුහමා, අභයනාතා,
ඉඩ්තතාන්නී.

අම බේ, අකුදුකුතරේ, පුරිසේ, රජානා පසෙනදි. කොසිලෝ
එකද්වෙවාව: 'සක්‍ර්යෙ, මහාරජ, බුහමාණ් ආකාසගෙ,නෙනා'
අභයනාතා, 'නී.

අම බේ, රජ, පසෙනදි කොසිලෝ සක්‍ර්යා බුහමාණ් ආකාසගෙ,නෙනා.
එකද්වෙවාව: 'කො, නු බේ, බුහමාණ්, ඉමං කට්ටවන්නී. රජනෙකපුරේ
අඩුදාහායීනී?

'විඩුඩිහේ, මහාරජ, සේනාපතී'නී. විඩුඩිහේ, සේනාපතී එවම්හ:
සක්‍ර්යෙ, මහාරජ, බුහමාණ්, ආකාසගෙ,නෙනා'නී.

අම බේ, අකුදුකුතරේ, පුරිසේ, රජානා පසෙනදි. කොසිලෝ
එකද්වෙවාව. යානකාලෝ, මහාරජානී. අම බේ, රජ, පසෙනදි කොසිලෝ,
හගවනාතා. එකද්වෙවාව: සඛ්‍යාපන්දුනා. මය හැනෙකා හගවනාතා. අපුව්මහ,
සඛ්‍යාපන්දුනා. හගව්, ව්‍යාකාසී. තැක්ව පනමහ,කා. රැවවනි වෙව බමනි වී,
නෙන වමහ, අත්තමනා, ව්‍යුවණණී. පුද්‍යාධි. මය හැනෙකා, හගවනාතා.
අපුව්මහ, ව්‍යුවණණී. පුද්‍යාධි. හගව්, ව්‍යාකාසී තැක්ව පනමහ,කා.
රැවවනි. වෙව බමනි වී. නෙන වමහ, අත්තමනා, අධිදේවෝ මය.

1. ව්‍යුවණණී පුද්‍යාධි. - මූල්‍ය.

මධ්‍යම ප. - රජවහිය [2.4.10 කණ්ඩකත්පල සූචි]

573

සෙන්පතිය, ඒ කෙසේ හඳුනි? පසේනදි කොසොල් රජ තවිතිසා වැඩි දෙවියන් ඒ
දෙවස්‍යානයෙන් ව්‍යුත කරවන්නට හෝ නාවන්නට හෝ තැක්ව වේ ද?

හවන්නී, පසේනදි කොසොල් රජ තවිතිසා වැඩි දෙවියන් දක්නට ද නො තැක්ව වෙයි.
ඒ දෙවස්‍යානයෙන් ව්‍යුත කරවන්නේ හෝ යැ නාවන්නේ හෝ දි යනු කොයින් ලැබේ ද?

සෙන්පතිය, එපරිදි මැ මිනිසන් බවට එනසුපු යම් දෙවි කෙනෙක් ඇදේද, ඒ දෙවියෝ යැ නිරුද්‍යාබ වූ මිනිසන් බවට එනසුපු යම් දෙවි කෙනෙක් ඇදේද, ඒ දෙවියෝ යයි ඒ දෙවැදුරම් දෙවියන් දක්නාට ද නො හැකි යැ. ඒ දෙවස්ථානයෙන් ව්‍යුත කරවන්නේ හෝ යැ නාවන්නේ හෝ යැ යනු කොයින් ලබේ ද?

එසඳ පසේනාදි කොසොල් රජ හාගාච්චන් වහන්සේට තෙල කි : “වහන්ස, මේ මහණ කවරේක් නම් වේ ද?

මහරජ, ආනන්ද නමැ යි.

හවත්නි, එකුතින් ආනන්ද යැ, හවත්නි, එකුතින් ආනන්ද සවහාව යැ. වහන්ස, ආයුෂ්මත් අනාද තෙරණුවේ හෙතුස්විරුපය කියති. වහන්ස, ආනන්ද තෙරණුවේ සහෙතුකස්විරුපය කියත්.

වහන්ස, කිම බුහ්මයෝ ඇදේද?

“වහන්ස, කිම බුහ්ම ඇදේද? ඒ තෙහි කුමට මෙසේ අසව.

වහන්ස, ඒ බඩ මිනිසන්බවට එනසුපු හෝ වේ ද, මිනිසන් බවට නො එනසුපු හෝ වේ ද?

මහරජ, වෙනසික විසින් සදුබ වූ යම් බඩික් ඇදේද, ඒ බඩ මිනිසන් බවට එනසුපු යැ. නිරුද්‍යාබ වූ යම් බඩික් ඇදේද, ඒ බඩ මිනිසන් බවට නො එනසුපු යැ.

එසඳ එක්තරා පුරුෂයෙක් පසේනාදි කොසොල් රජහට තෙල කි : “මහරජාණෙනි, ආකාශගොතු සංස්ක්‍රය බුහ්මණ ආයේ යැ”යි.

එසඳ පසේනාදි කොසොල් රජ ආකාශගොතු සංස්ක්‍රයඩාහ්මණහට තෙල කි : “බමුණ, කවරේක් නම් මේ කරාවස්තුව රාජාන්ත්‍යපුරයෙහි පහළ කෙලේ ද?යි.

‘මහරජාණෙනි, විඩුඩා සෙන්පති යැ’යි. විඩුඩා සෙන්පති මෙසේ කි : “මහරජාණෙනි, ආකාශගොතු සංස්ක්‍රය බුහ්මණ යැ”යි.

එසඳ එක්තරා පුරුෂයෙක් පසේනාදි කොසොල් රජට තෙල කි : “මහරජාණෙනි, ගමන්කල් එලැණිණු”යි. එසඳ පසේනාදි කොසොල් රජ හාගාච්චන් වහන්සේට තෙල කි : “වහන්ස, අපි හාගාච්චන් වහන්සේ අතින් සවීඥතා පුළුවුපුමහ. හාගාච්චන් වහන්සේ සවීඥතා ප්‍රකාශ කළසේක. එ ද අපට රුස්නේ ද සහන් ද වෙයි. එයිනුද අපි සතුවුපින් ඇතියමිහ. වහන්ස, අපි හාගාච්චන් වහන්සේ අතින් වතුවීණයට අයන් ගුද්ධිය පුළුවුපුමහ. හාගාච්චන් වහන්සේ වතුවීණ ගුද්ධිය පැවැසුසේක. එ ද අපට රුස්නේන් සහන්න් වෙයි. එයිනුද අපි සතුවුපින් ඇතියමිහ.

පනමහාකා. රැවත්ති වෙව බමනි ව. තෙන විමහ, අතකමනා. අඩි-
බූහමානා. මයා හනෙනා, හගවනාකා. අපුව්චීමහා. අඩිබූහමානා. හගව,
වසාකාසි. තිකුව පනමහාකා. රැවත්ති වෙව බමනි ව, තෙන විමහ,
අතකමනා. යා යදේව ව පන මයා හනෙනා, හගවනාකා. අපුව්චීමහා,
තහනදෙව හගව, වසාකාසි. තිකුව පනමහාකා. රැවත්ති වෙව බමනි ව,
තෙන විමහ, අතකමනා. හඳු වදුනි මයා හනෙනා, හවෝ, ම බහුකිව්ව,
මයා බහුකරණීයාත්.

යයෝදුනි නි. මහාරාජ, කාලා මස්දෙසියාත්.

අප බේ, රාජ්, පසෙනදී කොසලේ, හගවතෙ, හාසිනා. අහින්ඩින්,
අනුමේදුන්, උචියාසනා, හගවනාකා. අහිවිදෙන්, පදක්විණා. කන්,
පක්කාමින්.

කණ්ඩකහ්මල පුට්ටා. දිස ම..

රාජවශේෂා වතුනේ.

තයා වශයා උදුනා.

සටිකාරෙ රවයිපාලේ, මබාදෙවා, මධුරියා,
බේ, ඩ අඩුලිමාලේ, ව පියජ්, නා බිජිනිකා;
බමවෙනිය පුට්ටා ව දිසම් කණ්ඩකහ්මලේ.

මධ්‍යම ප. - ගුණවතිය [2.4.10 කණ්ඩකත්පළ සූත්‍රය]

575

වහන්ස, හාගාවතුන් වහන්සේ අතින් අධිදෙවයන් පූර්වීසුම්හ. හාගාවතුන් වහන්සේ අධිදෙවයන් පැවැසුසේක. එද අපට රැස්නේ ද සහනේ ද වෙයි. අපි එයිනුද සතුවූ වූම්හ. වහන්ස, අපි හාගාවතුන් අතින් අධිචුජමයා පූර්වීසුම්හ. හාගාවතුන් වහන්සේ අධිචුජමයා පැවැසුසේක. එද අපට රැස්නේ ද සහනේ ද වෙයි. එයිනුද අපි සතුවූ වූම්හ. වහන්ස, අපි යම් යම් මැ පැනායක් හාගාවතුන් වහන්සේ අතින් පූර්වීසුම්හේ ද එය මැ හාගාවතුන් වහන්සේ පැවැසුසේක. එද අපට රැස්නේ ද සහනේ ද වෙයි. එයිනුද සතුවූ වූම්හ. වහන්ස, එබැනින් දැන් අපි යම්හ. අපි බොහෝ කිස ඇතියම්හ, බොහෝ කරණි ඇතියම්හ'යි.

මහරත, තෙපි එයට කල් දානැ'යි වදෙලේ.

එසද පසේනාදි කොසොල් රජ හාගාවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුවින් පිළිගෙන අනුමොදන් වැ පූනාස්නෙන් නැහි හාගාවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදුණු කොට බැස ගියේ.

දස වැනි කණ්ඩකත්පළ සූත්‍රයි.

සතර වැනි රාජවතිය යි.

එ වහියාගේ උදෑදනය :

සටිකාර සූත්‍ර යැ රටයපාල සූත්‍ර යැ මඛාදෙව සූත්‍ර යැ මඩුර සූත්‍ර යැ බොධිරාජකුමාර සූත්‍ර යැ අඩුගුලිමාල සූත්‍ර යැ පියජාතික සූත්‍ර යැ බාහිතික සූත්‍ර යැ ධම්මවතිය සූත්‍ර යැ දස වැනි කණ්ඩකත්පළ සූත්‍ර යැ යි මේ වහියෙහි සූත්‍ර දසයෙකි.

බ්‍රද ජයන්ති ත්‍රිපිටක මාලාව
<http://thripitakaya.org>